

Kansallinen valmistautuminen broilereiden hyvinvointiin

Hanketiivistelmä

Vuonna 2008 aloitettua hanketta Kansallinen valmistautuminen broilereiden hyvinvointiin jatketaan vuonna 2009. Lähtökohtana hankkeessa pidetään erityisesti sitä, että lihantuotantoa varten pidettävien kanojen suojelua koskevat vähimmäisvaatimukset (broileridirektiivi 2007/43/EY) astuvat voimaan 1.6.2010, ja suomalainen broilerintuotanto tulee sopeuttaa uusiin haasteisiin. Direktiivi asettaa tavoitteet lintujen kasvatustiheydelle ja -olosuhteille, kuolleisuudelle sekä tuottajien koulutukselle.

Lintujen hyvinvointia määriteltäessä on kiinnitetty erityisesti huomiota niihin olosuhteisiin, joissa linnut elävät. Eläinten hyvinvoinnin määrittelyssä lähdetään ns. viiden vapauden periaatteesta:

- Vapaus nälästä, janosta ja väärästä ravitsemuksesta
- Vapaus epämukavuudesta
- Vapaus kivusta, vammoista ja sairauksista
- Vapaus ilmaista lajityypillistä käyttäytymistä
- Vapaus pelosta ja kärsimyksestä

Tuottaja voi itse vaikuttaa hyvin paljon eläinten terveyteen ja hyvinvointiin ja vähentää tarttuvien tautien leviämisen riskiä tilalla. Terveystuottotyöllä varmistetaan broilerinkasvatuksen taloudellinen tulos, lihan laatu sekä huomioidaan eläinsuojelulliset ja eettiset asiat.

Uuden direktiivin tarkoituksena on yhdenmukaistaa kasvatusolosuhdevaatimukset yhteisön alueella ja määrittellä niiden pohjalta kasvatustiheys linnuille. Lähtökohta on se, että mitä paremmat olosuhteet linnuille voidaan taata, sitä suurempi kasvatustiheys voi olla. Kasvatustiheyden perustaso on 33 kg/ m² ja sitä voidaan nostaa 39 tai 42 kiloon, mikäli hyvinvoinnille asetettavat edellytykset täyttyvät.

Hyvinvointiin vaikuttavat mm. ilman laatu, kosteus, pehkun kunto, kuolleisuus jne. Hyvinvoinnin täyttymistä seurataan myös teurastamolöydöksillä, mitä voi olla jalkapohjissa esiintyvät haavaumat, ruhon ruhjeen, vesipöhö jne.

Hankkeessa selvitetään tutkittavien malliparviavien avulla niitä asioita, jotka parhaiten kuvaavat broilereiden hyvinvointia. Aineiston käsittely tehdään ns. Conjoint -analyysimenetelmällä, jolla pyritään löytämään paras yhdistelmä muuttujista. Tavoitteena on rakentaa hyvinvointi-indeksi broilerinkasvatukselle, jota voidaan käyttää arvioitaessa hyvinvointia ja sitä kautta määrittellä kasvatustiheys. Direktiivin toimivuutta seurataan ja kahden vuoden kuluessa sen voimaan saattamisesta otetaan huomioon myös erilaiset hyvinvointi-indeksit, mikäli niitä on eri maissa pystytty rakentamaan. Suomi on tässä edelläkävijä.

Uuden direktiivin vaatimuksista pidetään tuottajatilaisuuksia ja kirjoitetaan artikkeleita alan julkaisuihin. Hankkeen ohjausryhmässä ja erillisessä hanketyöryhmässä paneudutaan niihin tekijöihin, joilla lintujen hyvinvointia ja mahdollisimman alhaista kuolleisuutta voidaan edelleen edistää Suomessa. Ohjausryhmä seuraa myös muissa EU-maissa tehtävää valmistautumista hyvinvointidirektiivin vaatimuksiin.

Broilerinkasvattajille valmistellaan hyvästä tuotantotavasta kertova dokumentaatio, jossa uuden direktiivin vaatimukset otetaan huomioon.